

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. XII. De rebus Ecclesiæ alienandis, vel non

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

vita & honest. Cler. in 6. & sic de reliquis, quæ videri possunt in Clem. 1. de vita & honest. Cleric. c. Cum non ab homine 10. de judiciis, aliisque pluribus. Videri etiam potest Castrop. in cit. tract. 12. disp. un. puncto. 6. & Canonistæ communiter in tit. de foro compet.

24. Quæ hætenus dicta sunt de Clericis Ecclesiastica hac immunitate fruentibus, debent cum proportione intelligi etiam de Religiosis, imo & de Novitiis, ac Laicis Religionum, qui omnes hanc immunitatem participant, ut colligitur ex c. Non dubium 5. de sent. Excomm. & c. Religioso 21. §. quamvis eod. in 6.

T I T. XII.

De rebus Ecclesiæ alienandis, vel non.

1. **A**bsolutis iis, quæ pertinent ad res Sacras, & religiosas Ecclesiæ, aliquid postremo dicendum superest de temporalibus rebus Ecclesiarum: circa quas illud in primis sciendum est prohibitam esse de Jure Canonico alienationem, ut constat ex toto Decret. tit. De rebus Eccl. alien. vel non, quod statutum fuit, ne Ecclesiæ sua congrua sustentatione destitutæ deficerent, quia Ecclesia corporalis, aut Episcopus, aut Abbas, aut tale aliquid sine rebus corporalibus in nullo proficit, sicut nec anima sine corpore

pore corporaliter vivit, c. *Si quis objecerit* 7. 1. q. 9. Consonat etiam c. *fin.* 12. q. 1. ubi dicuntur Prælati rerum Ecclesiasticarum procuratorem quodammodo gerere, non proprietatem.

2. Cum autem hæc prohibitio sit favorabilis Ecclesiæ, accipiendum est nomen alienationis in significatione latissima, ita ut circa res Ecclesiæ ceteri debeant prohibita quæcumque translatio domini, sive directi, sive tantum utilis; ideoque non solum donari, vendi aut permutari non possint; sed neque concedi in feudum, aut emphyteusim; (exceptis casibus aut circumstantiis, de quibus paulò infra sermo erit,) nec particulariter hypothecari, nec locari ultra triennium &c. ex cap. *Nullus* de reb. Eccles. non alienan. & ex extrav. un. inter comm. eod. quibus etiam consonat c. *Odia* 15. de reg. Jur. in 6. Ex eadem ratione favorabilitatis, in præsentem nomen Ecclesiæ extenditur ad omnem locum pium auctoritate Episcopi constitutum, cujus etiam res alienari non possunt.

3. Hæc generalis regula non alienandi Ecclesiasticas res, olim locum habebat, ubi iusta aliqua causa, & statuta juris solemnitas non interveniret: poterant enim res Ecclesiarum alienari concurrentibus his duabus circumstantiis, videlicet legitima causa & solemnitate Ju-

ris,

ris, ut constat ex c. sine exceptione 51. 12. q. 2. Causa legitima censebatur esse, si Prælatus aliquid alienabat, ut meliora prospiceret, pro solemnitate autem juris requirebatur consensus totius Cleri judicantis sine dubio eam alienationem profuturam Ecclesiæ, ut præscribitur in cit. c. Sine exceptione.

4. Spectato tamen jure recentius statuto in cit. Extrav. Ambitiosa un. de reb. Eccl. non alien. inter comm. ad omnem omnium rerum Ecclesiasticarum alienationem, sive quoad directum dominium, sive quoad utile, licite & valide faciendam, requiritur consensus Summi Pontificis: cum præsertim Prælati à Papa confirmati emittant juramentum, quo jurant se nihil alienaturos de bonis Ecclesiasticis, inconsulto Romano Pontifice. Si quis autem absque tali consensu aliquid alienare præsumpserit, pluribus gravibus pœnis subjicitur, & alienatio illa irrita est, ut videre est in ead. extrav.

5. Excipiuntur tamen ab hac regula terrulæ seu vineolæ exiguæ & Ecclesiæ minus utiles, aut longe positæ quas si necessitas fuerit, Episcopus alienare potest, ex c. Terrulas 52. 12. q. 2. cui canonis nec derogatum fuisse à cit. extrav. Ambitiosa, nec à Conc. Trident. censuit Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum die 11. Januar. 1596. teste Fagn. in cap. Nulli de reb. Eccl. non alienan. n. 25.

6. Iterum

6. Item in eadem extrav. *Ambitiosa* excipitur contractus Emphyteuticus, dummodo tres istæ conditiones in contrahenda emphyteusi reperiantur, quod scilicet fiat in casibus à jure permittis, quod fiat de rebus, & bonis in emphyteusim ab antiquo concedi solitis, demum quod tempore contractus detur evidens Ecclesiæ utilitas.

7. Excipiuntur etiam ibidem fructus & bona, quæ servando servari non possunt pro instantis temporis exigentia, quales sunt res mobiles, quæ modicum durant, & usu consumuntur, & non fructificant: quemadmodum etiam in jure civili prohibetur Tutoribus vendere bona pupillorum, exceptis iis quæ servando servari non possunt, ut constat ex *l. Lex qua Tutor res 22. §. Jam ergo venditio C. de administr. Tutor.* juncta ibid. gloriæ. v. *exceptis.*

8. Præter bona temporalia ab Ecclesiis immediate possessa considerari quoque possunt ea bonorum genera quæ à Clericis possidentur, qualia sunt in quibus fundantur ipsorum beneficia, aut etiam ea quæ acquirunt ex redditibus Ecclesiasticis, & vocari solent peculium Clericorum, de quo est expressus titulus in 3. Decretal. Omnia hæc ejusmodi bona participant etiam privilegium in alienabilitatis, quatenus nec testamentario, nec successorio jure cuiquam hæredum pro hæredumve relinqui possunt, sed

Eccle-

Ecclesiæ relinquenda sunt, ex textu expresso in c. Ut unusquisque 3. & c. fin. de peculio Clericor. supposito quod ex redditibus Ecclesiasticis acquisita sint, aut rationabiliter præsumatur, ex redditibus Ecclesiæ fuisse acquisita atque empta, quemadmodum præsumi debet, si Clericus nihil habens patrimonii promotus fuerit ad Ecclesiasticum beneficium, ac postea emerit prædia, &c. ex c. 1. eod.

9. Utrum autem Clerici sint omnium reddituum Ecclesiasticorum perfecte Domini, etiam quoad illam partem, quæ superflua est necessariæ eorum sustentationi: an potius sint ejusdem partis superflue solum administratores, ita ut teneantur lege justitiæ ad illam erogandam in pauperes aut in alios pios sumptus, est celebris quæstio à Theologis agitata, apud quos ejus resolutio peti potest.

10. Quomodo autem omnia hæc Ecclesiastica bona gaudeant privilegio immunitatis, explicatum fuit in tit. præced.

